

תהליך איסוף המידע, הערכתו וארגונו

מספר עצות שיסייעו לכם...

איסוף מידע ברשת

ביחידה זו נלווה אתכם בשלבי איסוף המידע ברשת האינטרנט:

נסייע לכם לאתר ברשת האינטרנט מידע רלוונטי ומגוון בהקשר לנושא ולתוצר שנבחרו.

ננחה אתכם בתהליך הטיפול במידע באופן שיסייע לכם להצליח בביצוע המטלה.

ההנחיה כוללת 5 שלבים:

- א. תכנון חיפוש המידע במרשתת
 - ב. חיפוש המידע וציון מקורות המידע
 - ג. הכרת קריטריונים להערכת המידע שנאסף
 - ד. הערכת מידע שנאסף באמצעות כלי עזר
 - ה. ארגון המידע במחברת דיגיטלית
- עברו לעמוד הבא ופעלו על-פי ההנחיות**

חושבים ומתכננים

לפני שנכנסים לחיפוש באינטרנט, מומלץ לתכנן אלו תכנים וסוגי מידע אנו מתכוונים לחפש.

תכננו אילו סוגי מידע אתם מתכוונים לחפש (מאמרים, כתבות, סרטונים, תמונות, יישומונים, קבצי קול, מפות, סימולציות וכד') כמובן, בהקשר לנושא מטלת הביצוע והתוצר.

בנוסף חשבו באילו כלי חיפוש תעזרו כדי לחפש את מקורות המידע שלכם.

ערכו רשימה של מילים/ מושגים/ נושאים הקשורים בשאלות שניסחתם בשלב הקודם. כדי לגוון את הממצאים, בעיקר של תמונות וסרטונים, כדאי לרשום גם מספר צירופי מילים רלוונטיות באנגלית.

תוצר שלב זה:

הגישו רשימה של השאלות שניסחתם בשלב הקודם (הגדרת הבעיה ובחירת התוצר) ולצד כל שאלה הציגו מילים, מושגים, נושאים הקשורים בשאלה זו.

חיפוש המידע, ותיעודו

הקלידו את צירופי המילים מתוך הרשימה שהכנתם בשלב הקודם בחלון של מנוע חיפוש.

סננו את התוצאות לפי סוגי המידע (תמונות, סרטונים חדשות וכד'). סביר להניח שמקורות המידע שתמצאו יעוררו רעיונות למילות חיפוש נוספות. הוסיפו אותן לרשימה וחפשו גם לפי מלים אלה.

תעדו את המידע - מצאתם מקור מידע שנראה רלוונטי ומתאים? תעדו אותו בקובץ- 'טבלה מרכזת של מקורות מידע' הנמצא ביחידה זו.

בשלב זה עליכם למלא רק את שלושת הטורים הראשונים -

כותרת מקור המידע
קישור למקור המידע,
סוג מקור המידע

רשמו את כותרת מקור המידע וצרו אליו קישור*.

* כדי ליצור היפר קישור מעתיקים את כתובת האינטרנט של מקור המידע (כתובת URL ומדביקים אותה בתוך התא המתאים בטבלה ולאחר ההדבקה לוחצים על מקש ENTER

הערכת המידע שנאסף

בשלב זה הטבלה מכילה קישורים למספר רב של מקורות מידע. יתכן שחלקם מציגים את אותו מידע, חוזרים על אותם מסרים, אינם עדכניים, או אינם רלוונטיים מספיק לנושא. לעומת זאת, ייתכן שחסר מידע רלוונטי.

כדי למקד את מקורות המידע ולבחור את המתאימים לנו ביותר, יש לערוך תהליך המכונה 'הערכת מידע'.

התהליך כולל מספר קריטריונים לבדיקה. לצורך הערכת המידע, מומלץ מאד לשלב מספר בדיקות ולא להסתפק בסוג אחד של בדיקה.

הקריטריונים לפיהם רצוי לבצע את הערכת המידע הם:

- הערכת נחיצות המידע
- הערכת רלוונטיות המידע
- הערכת אמינות המידע
- הערכת מהימנות המידע על פי תוכנו

הערכת נחיצות המידע

- עד כמה מקור מידע זה תורם להבנת הנושא (רקע תיאורטי)
- עד כמה מקור מידע זה יכול לסייע להכנת התוצר הנבחר (מידע מעשי ויישומי)
- האם המידע שנמצא במקור מידע זה ייחודי, או כפול וחוזר על עצמו במקורות מידע אחרים שבטבלה

הערכת רלוונטיות המידע

- עד כמה המידע רלוונטי לצורך שלכם?
(יתכן שהוא עוסק בנושאים קרובים אך לא בדיוק בנושא שלכם, יתכן שעוסק בנושא אבל מתאר אירועים לא אקטואליים, או שאירעו במקומות אחרים)

הערכת אמינות המידע

- **למי האתר שייך?**

בדיקה על פי כתובת האינטרנט של האתר. אם האתר שייך לממשלה (GOV), לאקדמיה (AC), לארגון ללא מטרת רווח (ORG), למוסד חינוכי (EDU סביר להניח שיש פיקוח כלשהו על המידע המתפרסם בו והמידע עשוי להיות אמין. אם האתר שייך לחברה מסחרית (COM או CO), לאדם פרטי, או אם הסיומת לא מזוהה, ייתכן שהמידע מכוון על ידי אינטרסים מסחריים או אישיים.

- **סמכות - מי עומד מאחורי האתר?**

אתר רציני ואמין, יציג בדרך כלל מידע אודות האתר. חפשו את הכותרת 'אודות האתר' (About, Background) היכנסו לקישור וקראו מי הגוף או האנשים שמנהלים את האתר ומה האינטרס שלהם בפרסום המידע. האם מדובר באנשי מקצוע בתחום הנחקר? אם אין מידע אודות האתר ואיש לא נוטל עליו אחריות, המידע עשוי להיחשב כלא אמין.

- **עד כמה המידע מעודכן?**

חפשו באיזה תאריך התפרסם המידע. חשוב במיוחד באתרי חדשות וכתבות עיתונות. אם לא פורסם תאריך, זה עשוי לפגוע באמינות.

הערכת מהימנות המידע על פי תוכנו

הקריטריונים שתוארו קודם, בוחנים את המידע על פי מסגרת חיצונית. לעומת זאת, בדיקת המהימנות, מחייבת אותנו לקרוא את המידע (או לצפות בו) ולהעריך אותו על פי תוכנו.

- **האם התוכן מנוסח באופן שמבוסס על עובדות מדעיות** (תוצאות מחקרים), האם הוא מבוסס על אתיקה וכללים (כגון אתיקה עיתונאית, משפטית, אקדמאית) או שמדובר בהבעת דעה אישית של הכותב?
- **האם העובדות הנמסרות מדויקות?** האם הניסוח מדויק וכתוב בשפה מובנית וברורה?
- **הצלבת מקורות מידע -** אם יש חשש שהמידע אינו מדויק, אמין או אינו מעודכן, כדאי לחפש מקורות מידע נוספים הקשורים במקור מידע זה - שם האתר, שמות של כותבי ידע או של גופים המוזכרים בו.

**העריכו את המידע מתוך רשימת המקורות
שאספתם.**

היכנסו לכל קישור וערכו תהליך של 'הערכת
מידע' (לגבי כל מקור מידע שהכנסתם לטבלה
בדקו אם הוא עומד בקריטריונים שפורטו
קודם).

לרשותכם כלי עזר לביצוע הערכת המידע.

כלי עזר להערכת מידע

- כלי העזר הינו טבלה בה רושמים את כותרת
מקור המידע ויוצרים אליו קישור. לכל מקור
מידע רושמים את המידע שנמצא על פי
הקריטריון
- בסיכום כותבים הערכת מידע כללית של כל
מקור מידע.
- ניתן להשוות את הממצאים ולהחליט
בעזרתם באילו מקורות מידע להיעזר לביצוע
המטלה.

**הערכת המידע
- כלים לביצוע**

עם סיום תהליך 'הערכת המידע', בחרו מספר מקורות מידע איכותיים ואמינים שעונים על כל הצרכים שהגדרתם.

מחקו את מקורות המידע שהתגלו כלא מתאימים ולא אמינים והשאירו רק את המקורות הנבחרים

השלמת המידע בטבלה –

השלימו את המידע הנדרש בטבלה המרכזת של מקורות המידע, רק עבור מקורות המידע שנותרו ברשימה.

תיאור קצר של תוכן מקור המידע (מה יש בו) **הסבירו** בקצרה כיצד מקור מידע זה ישמש אתכם ביצירת התוצר, או במידע העיוני הנלווה לתוצר.

תוצר שלב זה:

טבלה מסכמת של מקורות המידע לאחר שעברו הערכת מידע.

הערכת המידע
- כלים לביצוע

ארגון המידע במחברת דיגיטלית

- עד כה אספתם את כל מקורות המידע הרלוונטיים עבורכם. אספתם נתונים בעזרת אחד מכלי החקר, עיבדתם את הנתונים וייצגתם אותם באמצעות תרשימים, לוחות וכד'.
- כעת הגיע השלב החשוב ביותר שבו הופכים מידע לידע ויוצרים ידע חדש זה הוא שלב הכרחי בדרך ליצירת התוצר העיוני והיישומי.
- מוצע לבצע את התהליך בעזרת מחברת דיגיטלית. כלי זה יסייע במיון המידע שאספתם, ובארגונו על-פי הנושאים/שאלות עליהם חשבתם בשלב הגדרת הבעיה.